

Sauszemes transportlīdzekļa lietotāja nelaimes gadījumu apdrošināšanas noteikumi Nr. O-NGA13

Apstiprināti 03.10.2013. ar Seesam Insurance AS Latvijas filiāles rīkojumu Nr. 2013/35-pa.

Spēkā no 2013. gada 15. oktobra

Sauszemes transportlīdzekļa lietotāja nelaimes gadījumu apdrošināšanas noteikumi Nr. O-NGA13 ir spēkā tikai kopā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) polisi.

1. Termins

1.1. **Apdrošinātājs** – Seesam Insurance AS Latvijas filiāle.

1.2. **Apdrošinātais** – sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (turpmāk tekstā OCTA) polisē minētā transportlīdzekļa īpašnieks vai šī transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs, kurš apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī ir bijis gan šī transportlīdzekļa vadītājs, gan arī atbildīgā persona par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, un kurai pašai ceļu satiksmes negadījumā nodarīts veselības kaitējums.

1.3. **Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs** – fiziska vai juridiska persona, kura nav transportlīdzekļa īpašnieks, bet uz pilnvaras, ires līguma vai cita tiesiska pamata lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē.

1.4. **Atbildības sadalījums** – Apdrošinātāja un citas apdrošināšanas sabiedrības, kas ir apdrošinājusi ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja, savstarpēji saskaņots dokuments, kurā noteikta katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildība par nodarītajiem zaudējumiem.

1.5. **Apmācāmais** – persona, kura saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem mācās braukt ar transportlīdzekli mācību instruktora vai transportlīdzekļa tiesīgā vadītāja, kura atbilstošās kategorijas transportlīdzekļa vadītāja stāžs ir vismaz trīs gadi, klātbūtnē.

1.5. **Atlidzības saņēmējs** – invaliditātes riska iestāšanās gadījumā atlidzības saņēmējs ir pats Apdrošinātais, nāves riska iestāšanās gadījumā atlidzības saņēmējs ir labuma guvējs.

1.6. **Labuma guvējs** – persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātā nāves gadījumā, ievērojot Latvijas Republikas normatīvo akto noteiktās procedūras šādiem gadījumiem.

1.7. **Apdrošināšanas periods** – transportlīdzekļa lietotāja nelaimes gadījumu apdrošināšanas periods ir vienāds ar attiecīgajā OCTA polisē norādīto apdrošināšanas periodu.

1.8. **Apdrošināšanas darbības teritorija** – valstis vai teritorija, kas norādīta konkrētajā OCTA polisē.

1.9. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas polisē norādītā naudas summa apdrošinātajam nelaimes gadījumu riskam.

1.10. **Apdrošināšanas gadījums** – nelaimes gadījums, kas noticis Apdrošinātajam, viņa vadītajam transportlīdzeklī iekļūstot ceļu satiksmes negadījumā, un Apdrošinātajam ir iestājusies saistība veikt apdrošināšanas atlidzības izmaksu ceļu satiksmes negadījumā cietušā transportlīdzekļa īpašniekam, pamatojoties uz spēkā esošo OCTA polisi.

1.11. **Nelaimes gadījums** – pēkšņa, no Apdrošinātā gribas neatkarīga un iepriekš neparedzama, islaicīga, noteiktu ārēju faktoru (fizisku, mehānisku, ķīmisku, siltuma vai cita) iedarbība uz Apdrošinātā ķermeni, kas notikusi, viņa vadītajam transportlīdzeklī ciešot ceļu satiksmes negadījumā, un kā sekas ir fiziskas traumas rezultātā iegūta invaliditāte un/vai iestājusies nāve.

2. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība, apdrošināšanas līguma izbeigšana

Sauszemes transportlīdzekļa vadītāja nelaimes gadījumu apdrošināšanas spēkā stāšanās kārtība, kā arī izbeigšanas nosacījumi ir tādi paši, kā attiecīgajā OCTA polisē minētie nosacījumi.

3. Apdrošinātā vai labuma guvēja pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās

3.1. Par apdrošinātā riska iestāšanos Apdrošinātajam, Apdrošinātā pārstāvim vai labuma guvējam jāinformē Apdrošinātājs nekavējoties, tiklīdz tas ir

praktiski iespējams, bet ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc notikušā ceļu satiksmes negadījuma, kurā cietis Apdrošinātais.

3.2. Apdrošinātā (Apdrošinātā nāves gadījumā – labuma guvēja) pienākums ir nodrošināt Apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt nelaimes gadījuma apstākļus.

4. Apdrošināšanas atlidzības izmaksas kārtība

4.1. Apdrošinātā vai Apdrošinātā pārstāvja pienākums ir iesniegt Apdrošinātajam noteiktas formas kaitējuma atlidzības izmaksas pieteikumu un citus dokumentus, lai konstatētu vai pieteiktas gadījumus ir apdrošināšanas gadījums un lai noteiktu apdrošināšanas atlidzības apmēru.

4.2. Lēmums par apdrošināšanas atlidzības izmaksu tiek pieņemts 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc visu Apdrošinātāja prasīto dokumentu saņemšanas, kas nepieciešami apdrošināšanas gadījuma izvērtēšanai.

4.3. Apdrošināšanas atlidzības izmaksa var tikt atteikta, ja Apdrošinātais vai labuma guvējs atsakās iesniegt Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus.

4.4. Ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums un puses ir vienojušās par apdrošināšanas atlidzības apmēru, tad:

4.4.1. Apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlidzības izmaksu;

4.4.2. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlidzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas;

4.4.3. apdrošināšanas atlidzības izmaksas kārtība tiek atrunāta zaudējumu noregulēšanas protokolā vai jebkādā citā veidā, pusēm savstarpēji vienojoties.

4.5. Ja Apdrošinātājs konstatē, ka Apdrošinātais ir bijis daļēji atbildīgs par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, un viņam ir tiesības saņemt daļēju apdrošināšanas atlidzību atbilstoši veiktajam Atbildības sadalījumam, tad:

4.5.1. Apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlidzības izmaksas apmēru atbilstoši Atbildības sadalījumam;

4.5.2. apdrošināšanas atlidzības izmaksas kārtība tiek atrunāta zaudējumu noregulēšanas protokolā;

4.5.3. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlidzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma zaudējumu noregulēšanas protokola abpusējas parakstīšanas.

4.6. Ja apdrošināšanas gadījuma brīdī transportlīdzekli vadījis apmācāmais, tad šo apdrošināšanas noteikumu izpratnē par transportlīdzekļa vadītāju tiek uzskatīts arī instruktors vai tam pielīdzināma persona mācību braukšanas laikā, un konkrētajam apdrošinātajam riskam atbilstošā apdrošinājuma summa uz šīm personām attiecas proporcionāli 50% : 50%.

5. Izņēmumi

Apdrošināšanas atlidzība netiek izmaksāta sekojošos gadījumos, kad invaliditātes un/vai nāves gadījums iestājusies ceļu satiksmes negadījumā:

i. Apdrošinātais nav atzīts par atbildīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, un Apdrošinātājs nav konstatējis apdrošināšanas gadījuma iestāšanos atbilstoši šo noteikumu punktā 1.10. minētajai definīcijai;

ii. Apdrošinātajam izmantojot transportlīdzekli, lai piedalītos treniņbraucienos vai sacensību braucienos;

iii. Apdrošinātajam rupji pārkāpjot kustības drošības ceļu satiksmes noteikumus (atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana par 30 km/h un vairāk, krustojuma šķērsošana pie neatļautā gaismas signāla, dzelzceļa pārbrauktuves šķērsošanas noteikumu neievērošana, braukšana pretēji noteiktajam kustību virzienam, apdzīšanas manevra veikšana neatļautā vai slikti pārrēdzamā vietā);

iv. Kas noticis cēloniskā sakarā ar Apdrošinātā asinsrites traucējumiem un ar tiem saistītu stāvokli, kas traucē Apdrošinātā normālu fizioloģisku funkcionēšanu, infarkts, insults, psihiski vai garīgi traucējumi, trieka, krampji, epilepsijas vai citas spazmatiskas lēkmes;

v. Apdrošinātajam, pēc ceļu satiksmes negadījuma, veicot alkohola vai citu apreibinošo vielu (t. sk. medikamentu, kuru lietošanas rekomendācijās

norādīts, ka tie samazina reakcijas ātrumu un uzmanību) iedarbības pārbaudi, konstatēts, ka neatļauto vielu koncentrācija asinīs vai tai atbilstoša koncentrācija citā bioloģiskā vidē pārsniedz attiecīgajā valstī ar ceļu satiksmi reglamentējošiem normatīvajiem aktiem noteikto koncentrācijas līmeni. Tas attiecināms arī uz gadījumiem, kad transportlīdzekļa vadītājs izvairījies vai atteicies no alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes, vai šīs vielas lietojis pēc satiksmes negadījuma līdz šādas pārbaudes veikšanai. Šī punkta izpratnē par transportlīdzekļa vadītāju tiek uzskatīts arī instruktors vai tam pielīdzināma persona mācību braukšanas laikā;

- vi. Apdrošinātais vadītājs vadījis transportlīdzekli bez attiecīgās kategorijas autovadītāja tiesībām;
- vii. Apdrošinātais pēc ceļu satiksmes negadījuma nav izpildījis attiecīgajā valstī spēkā esošās ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasības attiecībā uz transportlīdzekļa vadītāja rīcību pēc ceļu satiksmes negadījuma.

6. Apdrošinātie riski

6.1. Invaliditāte

6.1.1. Riska "Invaliditāte" apdrošināšanas gadījums iestājas, ja nelaimes gadījuma rezultātā, kas noticis apdrošināšanas perioda laikā ar vadīto transportlīdzekli ciešot ceļu satiksmes negadījumā, Apdrošinātajam ne vēlāk kā 12 (divpadsmit) mēnešu laikā pēc nelaimes gadījuma tiek apstiprināta invaliditāte.

6.1.2. Invaliditātes faktu apstiprina Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu Valsts komisija, piešķirot Apdrošinātajam invaliditātes grupu (I, II vai III grupu).

6.1.3. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta kā vienreizējs maksājums pēc tam, kad šo noteikumu 6.1.1. punktā minētā perioda laikā tiek saņemts pirmais Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu Valsts komisijas lēmums par invaliditātes grupas piešķiršanu Apdrošinātajam.

6.1.4. Apdrošināšanas atlīdzības apmēru aprēķina, apdrošinājuma summu reizinot ar piešķirtajai invaliditātes grupai atbilstošo procentu saskaņā ar šo apdrošināšanas noteikumu apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas tabulu.

6.1.5. Gadījumos, kad Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu komisija nepiešķir invaliditātes grupu, bet konstatē paliekošu darbaspēju zudumu, izteiktu procentos, apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, apdrošinājuma summu reizinot ar darbaspēju zuduma procentu.

6.1.6. Gadījumos, kad Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu komisija piešķirusi gan invaliditātes grupu, gan paliekošu darbaspēju zudumu, izteiktu procentos, apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā invaliditātes grupu.

6.1.7. Apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai Apdrošinātajam jāiesniedz Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu Valsts komisijas lēmums par invaliditātes grupas piešķiršanu vai paliekošu darbaspēju zudumu ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc invaliditātes vai paliekošu darbaspēju zuduma apstiprināšanas.

6.2. Nāves gadījums

Ja Apdrošinātais nelaimes gadījuma rezultātā, kas noticis apdrošināšanas perioda laikā ar vadīto transporta līdzekli ciešot ceļu satiksmes negadījumā, iegūst miesas bojājumus, kuru rezultāts ir nāve, kas iestājusies, ne vēlāk kā 12 (divpadsmit) mēnešu laikā pēc nāvi izraisošā ceļu satiksmes negadījuma, labuma guvējam tiek izmaksāta apdrošināšanas polisē minētā nāves gadījumam paredzētā apdrošinājuma summa.

7. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas nosacījumi

7.1. Apdrošināšanas atlīdzība par invaliditāti vai paliekošu darbaspēju zudumu netiek izmaksāta gadījumā, ja līdz paredzētajam apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdim ir iestājusies Apdrošinātā nāve. Tādā gadījumā tiek izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība tikai nāves gadījumā saskaņā ar šo apdrošināšanas noteikumu punktu 6.2.

7.2. Ja nelaimes gadījumā iegūto traumu vai kaitējumu veselībai ir izraisījusi vai pastiprinājusi iepriekš esoša slimība, fizioloģiskās īpatnības, iepriekšēja invaliditāte vai fizisks defekts, ģenētiskas un iedzimtas slimības, kas pastāvēja Apdrošinātajam pirms nelaimes gadījuma, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta 50% apmērā no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summas.

7.3. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas tabula invaliditātes gadījumā:

Invaliditāte	Apdrošināšanas atlīdzība procentos no apdrošinājuma summas
I invaliditātes grupa	100 %
II invaliditātes grupa	50 %
III invaliditātes grupa	25 %

7.4. Ja pēc nelaimes gadījuma, kurā Apdrošinātajam 6.1.1. punktā minētā 12 (divpadsmit) mēnešu perioda laikā apstiprināta invaliditāte vai paliekošs darbaspēju zudums, un Apdrošinātājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas tabulu, un šī paša 12 (divpadsmit) mēnešu perioda laikā iestājas Apdrošinātā nāve, tad apdrošināšanas atlīdzība par iestājušos nāves gadījumu tiek aprēķināta sekojoši:

7.4.1. ja Apdrošinātajam par invaliditāti vai paliekošu darbaspēju zudumu izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka par apdrošinājuma summu nāves gadījumā, tad labuma guvējam tiek izmaksāta summa, ko veido starpība starp nāves gadījumā paredzēto apdrošinājuma summas daļu un par invaliditāti vai paliekošu darbaspēju zudumu jau izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību;

7.4.2. ja Apdrošinātajam par invaliditāti vai paliekošu darbaspēju zudumu izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, ir vienāda vai lielāka par apdrošinājuma summu nāves gadījumā, tad izmaksa par nāves gadījumu netiek veikta.

8. Dokumenti, kas nepieciešami apdrošināšanas atlīdzības izmaksai

8.1. Lai izvērtētu un konstatētu, vai apdrošinātā riska iestāšanās gadījums ir apdrošināšanas gadījums, atlīdzības saņēmējam jāiesniedz:

- atlīdzības pieteikums;
- pases vai cita personību apliecināša dokumenta kopija;
- policijas izziņa par notikušo ceļu satiksmes negadījumu, kurā cietis Apdrošinātais;
- pirmās instances medicīniskās iestādes Apdrošinātajam izsniegta izziņa, kas apstiprina nelaimes gadījumā iegūto traumu fakti, kā arī satur traumu detalizētu aprakstu un/vai diagnozi;
- Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu Valsts komisijas lēmums, kas apstiprina invaliditātes grupas piešķiršanu vai paliekošu darbaspēju zudumu;
- miršanas apliecības kopija;
- zvērināta notāra vai tiesas lēmums par mantojuma tiesību sadali.

8.2. Pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas Apdrošinātājs var pieprasīt:

- atkārtotu ārstu ekspertīzes komisijas slēdzienus;
- informāciju par alkohola līmeni asinīs nelaimes gadījuma iestāšanās brīdī;
- ārsta slēdziena un citu dokumentu spēkā esamības pārbaudi;
- citus apdrošināšanas gadījuma izvērtēšanai un/vai apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanai nepieciešamos dokumentus.